

РЕШЕНИЕ

№ 1797

гр. София, 18.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 18.02.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Евгения Иванова

**ЧЛЕНОВЕ: Маруся Йорданова
Цветанка Паунова**

при участието на секретаря Кристина Алексиева и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **649** по описа за **2022** година докладвано от съдия Маруся Йорданова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК)

Образувано е по касационна жалба, подадена от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ С. (ГДИН), чрез юрисконсулт Н., срещу Решение № 6867 от 22.11.2021 г., постановено по адм. дело № 9729/2020 г. по описа на АССГ, I отделение, 47 състав, с което е осъдил касатора при Министерство на правосъдието да заплати на К. А. С. 2000 лв. неимуществени вреди следствие от отменената като незаконосъобразна заповед № 476 от 02.11.2016 г. на Началника на Затвора в [населено място] – изолиране в наказателна килия за срок от 14 денонощия“, изтърпяно в затвора в [населено място] за периода от 06.01.2017 г. до 20.01.2017 г., отменено с протоколно определение по чнд № 20016/2016г- по описа на СРС

В жалбата се мотивират доводи, че решението е неправилно поради несъответствие с материалния закон, недоказано и необосновано Иска се отмяната на съдебния акт, като се постанови ново решение, с което да се отхвърли изцяло иска, алтернативно моли присъденото обезщетение от 2000 лв. да бъде намалено до минимален размер. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

По делото е постъпила и касационна жалба от К. А. С. срещу решение № 6867 от 22.11.2021 г., постановено по адм. дело № 9729/2020 г. по описа на АССГ, I отделение, 47 състав. Счита решението за неправилно и моли за неговата отмяна, като

му бъде присъдена сумата от 80 000 лв., неимуществени вреди, вследствие на отменената заповед № 476 от 02.11.2016 г. на Началника на Затвора в [населено място] – изолиране в наказателна килия за срок от 14 денонощия“, изтърпяно в затвора в [населено място] за периода от 06.01.2017г. до 20.01.2017г., отменено с протоколно определение по чнд № 20016/2016г- по описа на СРС. С молба от 16.12.2021 г. моли съда за отмяна на присъденото в първоинстанционното производство юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на СГП дава заключение за неоснователност на касационните жалби. Настоящият състав на АССГ, като взе пред вид доводите на страните и доказателствата по делото, намери за установено следното: Касационните жалби са подадени в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК, от надлежна страна и е процесуално допустима. Разгледани по същество и двете касационни жалби са неоснователни:

От фактическа страна АССГ, 47 състав, I отделение е установил следното:

К. С. от Затвора – П. № 18119 от 03.05.2021 г. С. търпи наказание от 7 години лишаване от свобода, наложено по нохд №68/2019 г. за деяние по чл.354а, ал.2 от НК, извършено на 29.05.2018 г. Съответно присъдата е влязла в сила на 23.02.2021г. и към 15.06.2021 г. е изтърпял 3 г., 2м. и 1д., като му остават 3г., 9м., 29 дни. От писмо №2939 от 05.07.2021г. от Затвора в [населено място] - С. е постъпил в затвора в [населено място] на 30.09.2015г., преведен от Затвора в [населено място]. От 20.10.2015 г. е настанен в ЗО „К.“ във връзка с решение по чнд №617/15 г. на РС - Пазарджик, с което му е определено едно общо наказание от 7 години. На 21.12.2016 г. е преведен в затвора в [населено място] като наложеното наказание със заповед №476 от 02.11.2016г. на Началника на Затвора в [населено място] – изолиране в наказателна килия за срок от 14 денонощия“ не е изтърпяно в затвора в С., нито в ЗО-К.“. От последваща справка от затвора в [населено място] отново се е потвърдило, че наказанието не е изтърпяно при тях, тъй като м.12.2016 г.е приведен в П. на 21.12.2016 г. От последваща справка от Затвора в [населено място] – наказанието е изтърпяно в [населено място] за периода от 06.01.2017г. до 20.01.2017г.

Във връзка с установената фактическа обстановка 47 състав, I отделение на АССГ е приел, че престоят в наказателна килия е неприятно преживяване, но интензитета на посочените вреди конкретно при ищеца е засилен. С. е страдал, защото е бил несправедливо наказан, както и че е осуетено предсрочното му освобождаване и от лошите битови условия. Преценил е, че преживяванията му са довели до неблагоприятни преживявания и е приел, че съобразно времето на изолирането -14 дни –справедливият размер на обезщетението би била сумата от 2 000 лв., като до пълния предявен размер искът е неоснователен, поради което е отхвърлил за като до пълния предявен размер искът е неоснователен и го е отхвърлил, т.е 78 000 лв.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, като взе предвид наведените касационни доводи, извърши проверка на обжалваното съдебно Решение, съобразно чл. 218, ал. 2 АПК и след като прецени събраните доказателства, приема от правна страна следното: Първостепенният съд е изяснил напълно фактическата обстановка по делото, събрал е относимите за правилното решаване на спора доказателства, при приложението на чл. 284, ал. 3 ЗИНЗС, обсъдил ги е в тяхната взаимна връзка и при съобразяване разпоредбата на чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС. За приетото, въз основа на този анализ, фактически и правно се е обосновал. М. извод за частична основателност на иска е в съответствие както с фактически установеното, така и с нормите на материалния закон. Съгласно разпоредбата на чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС държавата отговаря за вредите,

причинени на лишени от свобода или задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения по чл. 3, който в своята ал. 1 предвижда, че тези лица не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Според чл. 3, ал. 2 ЗИНЗС, за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждаат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод извършване на административна дейност. Според чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС в случаите по ал. 1 настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното. Правилен е извода на административния съд, изведен от установената по делото фактическа обстановка, че в случая са налице законовите предпоставки, обуславящи частична основателност на предявения иск за претърпени неимуществени вреди, произтичащи от неблагоприятни условия при изпълнение на наказанието „лишаване от свобода” от ищеца в периода от 06.01.2017 г. до 20.01.2017 г. в Затвора в [населено място]. Несъстоятелно е твърдяното в касационна жалба, че решението е необосновано. Първоинстанционният съд е дал ясен и конкретен отговор кои факти, релевантни за спора приема за установени въз основа на събраните по делото доказателства. В решението е изведен правилният извод за частична доказаност на изложените в исковата молба обстоятелства, които обуславят присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди по приложимия закон, поради това, че доказателства оборващи твърденията на задържаното лице не са представени. Тежестта на доказване е на административния орган. Съдът в изпълнение на изискванията на чл. 284, ал. 3 ЗИНЗС е изискал от специализирания орган по изпълнение на наказанията да предостави информация от значение за правилното установяване на фактите по делото, като съобразно съдържанието ѝ е приел за доказани твърдени в исковата молба факти. Несъгласието на страната с изводите на съда не основава твърдяната необоснованост на обжалваното решение. На следващо място, законът забранява осъдените да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко и унижително отношение и задължава Държавата да им осигури от една страна, условия за изтърпяване на наложено им наказание, съобразени с уважението към човешкото достойнство, от друга - начинът и методът на изпълнение на наказанието да не ги подлага на страдание или трудности от степен над неизбежното ниво на страдание, присъщо на задържането, и от трета - като се има предвид практическите нужди на задържането, тяхното здравословно и физическо състояние да бъдат адекватно гарантирани. В случая е установено неизпълнение на законови задължения – пренаселеност в килиите, лоши битови условия в спалните помещения, изразяващи се наличие на дървеници, мръсотия, хлебарки, както и липсата на достъп до санитарен възел през цялата част от денонощието в наказателните килии, в следствие на което са претърпени вреди, които са пряка и непосредствена последица от неизпълнението. Въз основа на събраните по делото доказателства, при приложението на чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС в обжалваното решение е изведен обоснован и логичен извод за характера и степента на въздействието върху ищеца на условията в Затвора в [населено място],

където е изтърпявал наказание ищеца. Тези условия са несъответни на каквито и да е, дори минимални критерии и стандарти на живот. Налице е неизпълнение на вменените на администрацията задължения за създаване на условия за изтърпяване на наказанията, с оглед недопускане неблагоприятно засягане на личността и накърняване на човешкото достойнство. Липсата на установени по делото умишлени действия и бездействия на служителите на ответника не водят до неоснователност на предявения иск, при установените условия на живот, които не покриват минималните изисквания, позволяващи съхранение на човешкото достойнство. Установената от доказателствата по делото липса на минимално необходимите санитарно-хигиенни и битови условия несъмнено предпоставят унижително отношение, уронващо човешкото достойнство, както правилно е прието в обжалваното решение. При тази фактическа установеност изводът на съда, че искът е доказан по основание е законосъобразен. Правилно първостепенния съд при определяне размера на неимуществените вреди е предвидил срока, в който е претърпял неимуществените вреди – 14 дни, поради което и обезщетението в размер от 2 000 лева отговаря в по-голяма степен на изискванията на понятието "по справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД. Правилно първостепенния съд е присъдил на ответника юрисконсултско възнаграждение, като е съобразил, че следва да осъди С. съобразно отхвърлената част на иска. По изложените доводи решаващият състав приема, че и двете касационни жалби са неоснователни, а обжалваното съдебно Решение е правилно и следва да бъде оставено в сила. Претенцията на ответника за присъждане на направените разноски пред настоящата инстанция е направена своевременно, но е неоснователна, съгласно приложимата разпоредба на чл. 10, ал. 2 от ЗОДОВ.

Водим от изложеното и на основание чл. 221, ал. 2, предл. първо АПК АССГ, VI КС

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА РЕШЕНИЕ № 6867 от 22.11.2021 г. на АССГ, I-во отделение, 47-ми състав по адм. дело № 9729/2020 г.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване или протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: